

YTTRANDE

2018-08-30 Ärendenr:
NV-03978-18

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av Ds 2018:13 Långsiktigt stöd till det civila samhället (Ku2018/01074/D)

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker i stort förslagen i Ds 2018:13, Långsiktigt stöd till det civila samhället. Naturvårdsverket ser klara fördelar inom sitt verksamhetsområde med att berört departement äskar ett minst tvåårigt beställningsbemyndigande för berörda anslag, bl.a. mot bakgrund av sin bidragsgivning. Tillvägagångssättet bedöms ge bättre förutsättningar än idag för organisationerna att planera och bedriva sin verksamhet långsiktigt. Den ekonomiska förutsebarhet som beställningsbemyndiganden kan medföra är mycket efterfrågad av de organisationer som mottar bidrag från verket.

När det gäller bidraget ”Organisations- och projektbidrag till ideella miljöorganisationer” övervägs i promemorian att detta ska fördelas i form av organisationsbidrag. Naturvårdsverket ser positivt på en ökad användning av organisationsbidrag. För att kunna tillämpa organisationsbidrag i högre utsträckning vore det bra med en tydligare reglering av bidragens syfte. Dessutom behövs en långsiktighet i anslaget och dess villkor.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

3.2 Bidragsformer

Naturvårdsverket instämmer huvudsakligen i den beskrivning som görs av olika bidragsformer men vill poängtera att det i praktiken kan vara svårt att upprätthålla en strikt distinktion mellan de olika formerna. Det framstår som särskilt svårt att upprätthålla en ändamålsenlig gräns mellan verksamhetsbidrag och projektbidrag. Vidare är det svårt att tydligt skilja mellan vad som är att se

som uppdrag respektive bidrag med hänsyn till de villkor som ställs i samband med stödgivningen i dessa fall. I förlängningen är en intressant fråga var gränsen går i förhållande till regelverket för offentlig upphandling (jfr avsnitt 4.1.15).

10.1 Fler organisationsbidrag bör övervägas

När det gäller bidraget ”Organisations- och projektbidrag till ideella miljöorganisationer” övervägs i promemorian att detta ska fördelas i form av organisationsbidrag. I dagsläget regleras detta bidrag enbart genom det som skrivs i Naturvårdsverkets regleringsbrev och där specificeras inte huruvida bidragen ska vara organisations- eller projektbidrag.

Naturvårdsverket ser positivt på en ökad användning av organisationsbidrag då denna form visat sig kunna vara administrativt enklare, men framförallt för att organisationsbidrag visat sig ge bättre förutsättningar i civilsamhället för en effektiv verksamhet jämfört med projektbidrag. För att kunna tillämpa organisationsbidrag i högre utsträckning vore det bra med en tydligare reglering av bidragens syfte. Dessutom behövs en långsiktighet i anslaget och dess villkor.

10.2 Bemyndiganden

Naturvårdsverket instämmer i bedömningen att berört departement bör äska ett minst tvåårigt beställningsbemyndigande för berörda anslag. Detta eftersom tillvägagångssättet bedöms ge bättre förutsättningar än idag för organisationerna, att planera och bedriva sin verksamhet långsiktigt. Naturvårdsverket ser inom sitt verksamhetsområde, och mot bakgrund av sin bidragsgivning, klara fördelar med ett sådant förfarande. Den ekonomiska förutsebarhet som beställningsbemyndigande kan medföra är mycket efterfrågad av de som mottar bidrag från verket. Förfarandet innebär dock att statliga medel binds upp för vissa ändamål under längre tid än vad som är fallet idag (jfr avsnitt 11.1).

Som en exemplifiering av ovanstående resonemang kring långsiktighet kan nämnas Naturvårdsverkets erfarenheter av fleråriga projektbidrag enligt förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA-förordningen). LONA-bidraget är ett exempel på ett flerårigt projektbidrag som har stöd i ett bemyndigande (bemyndigande för anslag 1:3).

Ett av syftena med bidraget är att främja lokala aktörers långsiktiga engagemang för naturvård och biologisk mångfald. För att uppnå önskat resultat är det ofta en förutsättning att stöd kan ges under flera års tid. Enligt nuvarande reglering samordnas alla LONA-projekt av kommuner, som också är de enda som kan ansöka om LONA-bidrag. Andra lokala aktörer såsom föreningar, företag m.fl. kan dock driva ett projekt i egen regi eller tillsammans med kommunen, men det är kommunen som har det juridiska och ekonomiska ansvaret för projektet. I diskussioner kring LONA-förordningens utformning har dock möjligheten att utvidga förordningen till att även omfatta exempelvis ideella föreningar tagits upp.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Martin Eriksson, föredragande, enhetschef Gunilla Sallhed, bitr. avdelningschef Mark Marissink, jurist Geir Nordqvist och handläggare Katrin Nilsson Taylor.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Martin Eriksson

Kopia till:
Miljö- och energidepartementet